

ת"פ 24024/11/14 - מדינת ישראל נגד עוז עזו

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 24024-11-14 מדינת ישראל נ' עזו

בפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל ע"י עו"ד יובל קוקוש
בעניין:

המאשימה

נגד

עוז עזו ע"י עו"ד גביראל טרונשווילי

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של הסעת שוהים בלתי חוקיים בנסיבות מחמירות והסעת נוסעים מעל המותר, בכך שביום 2.10.14, בסמוך לשעה 15:30, בכביש 10 מערב לכיוון מזרח, בתחום שיפוט ירושלים (להלן: "**המקום**"), הסיע הנאשם ברכב הונדה ל.ז. 16-383-65 (להלן: "**הרכב**"), בו מותר להסיע 4 נוסעים בלבד, 6 תושבי שטחים, שאין להם אישור שהייה בישראל.
2. בתשובתו לאישום הודה הנאשם בעובדות כתב האישום, אולם ציין כי לא ידע שמדובר בשוהים בלתי חוקיים. בהמשך לדברים אלה מסר ב"כ הנאשם כי מאחר שהיה על הנאשם לבדוק את האישורים כנדרש בחוק, הרי שהנאשם עבר עבירה, וב"כ המאשימה ביקשה להרשיעו בעבירה המיוחסת לו. ב"כ הנאשם ביקש כי יתקבל תסקיר טרם הטיעונים לעונש, המאשימה לא התנגדה לבקשה בהדגשה כי עמדת המאשימה היא למאסר ממש.

תסקיר שירות מבחן

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 38, נשוי, אב לחמישה ילדים כאשר בתו הבכורה בת 18 ובתו הצעירה בת חודש. עוד עולה מהתסקיר כי הנאשם השלים 12 שנות לימוד עם תעודת מקצוע של מכונאי רכב. עם סיום הלימודים שירת שירות צבאי חלקי של מספר חודשים והשתחרר מאחר שרצה לסייעו בפרנסת הוריו. הנאשם מסר לקצינת המבחן כי כיום הוא עובד בקליניקה פרטית בתחום הטיפול האסטטי והוא המפרנס היחיד של משפחתו. עוד מסר הנאשם לקצינת המבחן על מצבו הכלכלי הקשה, על כך שצבר חובות גדולים לגורמים שונים והוא עוסק בחיפוש אחר הכנסה נוספת כדי לכלכל את בני משפחתו ברמה סבירה ועל מנת לעמוד בהסדרי התשלום של חובותיו.
4. אשר לביצוע העבירות, קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם קיבל על עצמו אחריות פורמאלית לביצוע, הכיר בחומרתן והביע חרטה על כך. לדבריה, הנאשם לא נתן הסבר מניח את הדעת למעשיו ושלל מניע של רווח כספי.

5. עוד התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם מתפקד באופן תקין ונורמטיבי. הנאשם מסר לקצינת המבחן כי ההליך המשפטי היווה עבורו זעזוע קשה וכיום הוא נמנע מלהעלות נוסעים ברכבו.

6. קצינת המבחן המליצה על הטלת עונש חינוכי של שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות.

טיעוני הצדדים

7. ב"כ המאשימה הדגיש בטיעונו את החומרה במעשיו של הנאשם אשר הסיע 6 שוהים בלתי חוקיים ברכב שאינו מיועד לכך ובכך עלול היה לסכן את ביטחונם ושלומם של הנוסעים עצמם ושל המשתמשים בדרך. ב"כ המאשימה טען כי בנסיבות אלה מתחם העונש ההולם הוא בין 7 ל-20 חודשי מאסר, הגיש פסיקה לתמיכה בטיעונו וביקש להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם, קרי 7 חודשי מאסר, וזאת נוכח גילו בעת ביצוע העבירה, הודאתו ונטילת האחריות כך שחשך זמן שיפוטי יקר, התסקיר החיובי והיעדר עבר פלילי. עוד ביקש ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם, מאסר על תנאי, פסילה ופסילה על תנאי.

ב"כ המאשימה ביקש לדחות את המלצת שירות המבחן, מאחר שהעונש שהומלץ על ידם חורג ממתחם העונש ההולם, וזאת למרות שהנאשם לא עבר הליך של שיקום, ובעיות כלכליות אינן מהוות נימוק לחריגה מהמתחם.

8. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם עונש של שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב. לדבריו, בנסיבות אלה, מתחם העונש ההולם נע בין עונש של שירות לתועלת הציבור לבין מספר חודשי מאסר והגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו. עוד טען ב"כ הנאשם כי נוכח הודאתו של הנאשם במעשיו בהזדמנות הראשונה והיעדר עבר פלילי, יש להימנע מהטלת עונש של מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות וזאת בשל הפגיעה במשפחתו של הנאשם שכן הוא המפרנס היחיד. עוד הוסיף בדבריו כי מבחינת האינטרס הציבורי אין הבדל בין ביצוע עונש של שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב לבין ביצוע עונש של מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות.

9. הנאשם בדברו האחרון מסר כי נטל אחריות על מעשיו מהרגע הראשון ולא ידע כי הסיע ברכבו 6 תושבי שטחים אשר אין להם אישור שהייה בישראל. לדבריו הוא המפרנס היחיד בבית ולכן אין באפשרותו לבצע עונש של מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות. עוד טען שהסיע את השב"חים שעמדו באמצע הכביש ללא תמורה כ"טרמפיסטים", עד הצומת הבאה, נסיעה קצרה של כ-200 מטר.

מתחם העונש ההולם

10. על פי סעיף 40ב' לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

11. בית המשפט העליון קבע ב-ע"פ 2789/13 **מדינת ישראל נ' זיו חמדי** (ניתן 4.8.13) (להלן: "**חמדי**"), בנסיבות בהן נאשם הסיע 25 שוהים בלתי חוקיים והתנהל כנגדו מרדף משטרי, כי מתחם העונש ההולם רק בשל עבירת ההסעה, להבדיל ממתחם העונש בעבירה של סיכון אדם בנתיב תחבורה, הוא בין 5 ל-15 חודשי מאסר. בית המשפט העליון הדגיש את החומרה שבעבירת הסעת שוהים בלתי חוקיים, בוודאי כאשר מדובר במספר רב של שוהים בלתי חוקיים. בע"פ 617/15 **רשק מונטסר נ' מדינת**

ישראל (ניתן 2.4.15) חזר בית המשפט על קביעות אלה:

"המערער הורשע בעבירות חמורות הכוללות הסעת שוהים בלתי חוקיים בניגוד לחוק, ובאופן שמהווה סכנה הן לציבור הרחב הן ללקוחותיו. בית משפט זה חזר ואמר, כי חטאם של המסיעים גדול מחטאם של השוהים הבלתי חוקיים, שכן הראשונים חוטאים ומחטיאים את הרבים (רע"פ 1441/14 חמיס נ' מדינת ישראל(2014); רע"פ 3173/09 פארגין נ' מדינת ישראל(2009)). בע"פ 2784/13 מדינת ישראל נ' חמדי (2013)(שם הושתו 20 חודשי מאסר) נאמר כלהלן (פס' יא לפסק דיני):

אשר לעבירת ההסעה, זו עונשה המירבי על פי דין, סעיף 12א(ג)(ב) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952, הוא שלוש שנים "אם הוסעו ברכב ששה תושבים זרים או יותר השוהים בישראל שלא כדין" (בנידון דידן הוסעו 25, ולכן ההחמרה בדין משנתיים במקרה "רגיל" של הסעה - לשלוש). ניתן אל לב: המדובר במסיעים, ולא בשוהים הבלתי חוקיים עצמם, שעניינם נדון ברע"פ 3173/09 פארגין נ' מדינת ישראל(2009); כבר שם נאמר לגבי המסיעים, המלינים והמעסיקים (ראו גם רע"פ 5198/01 ח'טיב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 769, כי חטאתם עולה על של השוהים הבלתי חוקיים, "שכן חוטאים הם ומחטיאים את הרבים, ומכאן גישת המחוקק שהחמירה עמהם" (פסקה י"א), שם הוספתי "את קולי לגישה המחמירה כלפי מסיעים, מלינים ומעסיקים, שהם על פי רוב ישראלים, העוברים על החוק לשם בצע כסף, ולא למען פת לחם". פסק דין רלבנטי לענייננו, שהגישה באת כוח המדינה, הוא ע"פ 9406/08 פאיז נ' מדינת ישראל(2009), שניתן אמנם בטרם תיקון 113, אך גם לאחר התיקון איננו מתחילים מבראשית..."

12. הערך המוגן העומד בבסיס עבירות אלה הוא זכותה של מדינה ריבונית לקבוע את זהות הבאים בשעריה. כמו כן יש להגן על תושבי המדינה מפני פוטנציאל הסיכון הביטחוני הטמון בעבירות מסוג זה, שכן המסיע אינו יודע מהי מטרתם האמתית של הנוסעים אותם הוא מסיע. ערך מוגן נוסף הוא הגנה על שלמות גופם של המשתמשים בדרך, שכן הנאשם הסיע מספר נוסעים מעבר למותר, התנהגות שיכלה להוביל לתוצאות חמורות לו הרכב היה בולם באופן פתאומי או לו הרכב היה מעורב בתאונה.

13. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, מדובר בהסעת 6 נוסעים, שהמסיע אינו יכול לדעת בוודאות מי הם נוסעיו ומה הם זוממים כאשר הוא לא בדק את זהותם והאם הם מורשים לשהות בישראל, והדבר עלול לסכן את שלום הציבור ובטחונו. מדובר בהסעת כמות משמעותית של שוהים בלתי חוקיים דבר המהווה נסיבה מחמירה, כעולה מסעיף 12א(ג)(א1)(ב) לחוק הכניסה לישראל, כאשר קבע המחוקק לצד עבירה זו עונש של עד שלוש שנות מאסר, להבדיל מהסעה שלא בנסיבות מחמירות, שהעונש הקבוע לצדה הוא עד שנתיים מאסר. הנאשם אף הורשע בעבירה נוספת של הסעת כמות נוסעים מעבר למותר דבר העלול לסכן את אותם ואת שאר המשתמשים בדרך.

יחד עם זאת, לא מיוחסת לנאשם קבלת תשלום תמורת הסעתם של השוהים הבלתי חוקיים ומדברי הנאשם עולה כי מדובר בנסיעה קצרה, מרחק של צומת אחד בלבד והמאשימה לא חלקה על דבריו. כמו כן, מדובר בהסעה בתוך תחומי ישראל והנאשם הוא לא זה אשר הכניס את הנוסעים לתוככי ישראל. אמנם, מניעיו של הנאשם לא

הובהרו עד תום, הנאשם לא מסר הסבר סביר לקצינת המבחן על מעשיו ולא מסר לה את הדברים אשר מסר בדברו האחרון בבית המשפט, כך שאין אינדיקציה ברורה בשאלה האם ביצוע העבירה היה מתוכנן מראש או שמדובר בטרמפ כדבריו.

לאור האמור, הגם הענישה הנוהגת בעבירה זו היא מאסר ממש, בנסיבות אלה של הסעה שלא בתמורה למרחק קצר ביותר, כאשר אשמו של הנאשם הוא נמוך מאחר שלא ידע כי מדובר בשוהים בלתי חוקיים, אלא לא בדק את מסמכיהם כנדרש, אני סבורה שמתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות ועד לשנת מאסר.

חריגה ממתחם העונש ההולם

14. למרות המלצת שירות המבחן להטלת עונש של שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות, נוכח חומרת העבירה, הסיכון הביטחוני והצורך לתת דגש על הרתעת הרבים, וכן בהתחשב בכך שהנאשם לא החל כל טיפול או הליך שיקום, שכן הנאשם לא שיתף את שירות המבחן במניעים לביצוע העבירה, כך שלא ניתן היה להפנותו להליך של שיקום וטיפול, לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, אלא התחשבתי בהמלצת שירות המבחן בקביעת העונש המתאים.

15. עוד יצוין בהקשר זה, כפי שנפסק ברע"פ 2258/13 אליהו מאירוב נ' מדינת ישראל (ניתן 30.4.13 בפסקה 13), "כי על אף חשיבות המלצותיו של שירות המבחן, גזירת הדין נעשית בידי הערכאה השיפוטית ומכאן שעמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית המשפט בבואו לגזור את דינו של הנאשם - לעיתים יאמץ בית המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין ונסיבותיו הוא, וכל מקרה ייבחן לגופו, תוך מתן משקל ראוי להמלצת שירות המבחן".

העונש המתאים

16. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, אתחשב בכך שהנאשם בן 38 נשוי ואב לחמישה ילדים כך שהעונש יפגע בבני משפחתו, שכן הוא המפרנס היחיד של אשתו וילדיו והם סמוכים על שולחנו. עוד אתחשב בנטילת האחריות של הנאשם בהזדמנות הראשונה, בכך שחסך זמן שיפוטי משמעותי, זו מעידתו הראשונה והיחידה בפלילים, וממועד ביצוע העבירה חלפה למעלה משנה בה הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי ולא עבר עבירות נוספות. עוד התחשבתי בכך שתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם חיובי.

17. בהתאם לסעיפים 40 ו' ו-40 ז' לחוק, על בית המשפט לשקול שיקולי הרתעה במסגרת מתחם העונש ההולם. נראה שבמקרה זה יש לתת דגש על הצורך בהרתעת הרבים, שכן מדובר בעבירה נפוצה שיש בה סיכון בטחוני משמעותי.

18. לפיכך, כאשר אני שוקלת מחד את נסיבותיו האישיות של הנאשם, את העובדה שזו מעידתו הראשונה של הנאשם בפלילים ואת לקיחת האחריות, ומאידך אני שוקלת את חומרת העבירות, את הצורך בהרתעת הנאשם ובהרתעת הרבים, החלטתי כי העונש המתאים הוא מאסר שירות שירוצה בעבודות שירות.

19. לפיכך הממונה על עבודות השירות יכין חוות דעת בעניינו של הנאשם טרם ייגזר דינו.

ניתן היום, ח' שבט תשע"ו, 18 ינואר 2016, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.